

Yhteenvedo vuodelle 2024 arviointikertomuksesta aiheutuneista toimenpiteistä

Tässä yhteenvedossa on vastaukset arviointikertomuksen tiivistelmäkohtiin (kohdat 1–17) sekä johtopäätöksiin ja suosituksiin.

Toimialojen vastaukset on kirjoitettu ao. kohtien jälkeen. Yhteenvedon lopussa ovat tavoitekohtaiset sitoviin tavoitteisiin annetut selvitykset.

Arviointikertomuksen tiivistelmän huomioihin sekä johtopäätöksiin ja suosituksiin esitetään annettavaksi seuraavat selvitykset

Tarkastuslautakunta:

1. Kaupunki asetti 45 tavoitetta vuodelle 2024. Näistä 87 prosenttia raportoitiin kokonaan tai osittain toteutuneeksi. Toteutumatta jäi muun muassa koulukiusaamisen vähentämiseen, lukutaidon kehittämiseen sekä työttömyyden vähentämiseen liittyviä tavoitteita. Näitä tavoitteita jäi toteutumatta myös vuotta aiemmin. Positiivista oli, että 7.-luokkalaisten lukutaito oli parantunut sekä suomea äidinkielenä että toisena kielenä opiskelevilla oppilailla. Suurille tytäryhtiöille asetetut tavoitteet toteutuivat kokonaisuutena hieman paremmin kuin vuotta aiemmin.

Selvitykset tiivistelmäkohtaan 1 sekä johtopäätöksiin s. 17–18 ja 27 (sitovien tavoitteiden tavoitekohtaiset selvitykset lopussa kohdassa sitovat tavoitteet):

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala:

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa, että tiivistelmäkohta 1:ssä esiin nostettuihin huomioihin liittyen lukutaidon kehittämiseen ja koulukiusaamiseen on vastattu toimialan vastauksissa sitoviin tavoitteisiin 6.1 ja 9.1 (sisältökohta 1.1.).

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala:

Toimialan selvitys on tavoitekohtaisesti kohdassa sitovat tavoitteet.

Kaupunkiympäristön toimiala:

Vuonna 2024 valtuuston asettamista 45 sitovasta tavoitteesta 11 oli vastuutettu ensisijaisesti kaupunkiympäristön toimialalle. Tavoitteiden tilinpäätösraportoinnin mukaan näistä 3 toteutui täysin, 5 osittain ja 3 ei lainkaan. Tarkastuslautakunta oli yhtä mieltä kaupunkiympäristön toimialan raportointivastuulla olleiden tavoitteiden toteutumisesta muutoin, paitsi se kiinnitti huomiota kaikkia toimialoja koskevan tavoitteen 5.1 ja kaupunkiympäristön toimialan vastuulla olevan tavoitteen 18.1 toteutumiseen. Näihin otetaan alla kantaa erikseen.

Konsernipalvelut:

Suurten yhtiöiden ja kiinteistöyhtiöiden tavoitteet ovat toteutuneet hyvin viime vuosina. Vallitseva tila tavoitteiden saavuttamisen osalta halutaan kuitenkin säilyttää ja kehittää edelleen tulevina vuosina. Tavoitteiden osalta yhtiöiden korkeat tavoitetasot halutaan säilyttää myös jatkossa ja samalla haastavimpien tavoitteiden matalimpia tasoja parantaa.

Kaupungin konserniyhteisöjen tavoitteita päivitetään vuoden 2026 talousarvion yhteydessä. Tavoitteiden asettamisen yhteydessä huomioidaan erityisesti konserniyhteisöjen omistajapoliittiset linjaukset ja valmisteilla olevan kaupunkistrategian keskeiset nostot. Yhtiökohtaiset omistajapoliittiset linjaukset on päivitetty suuressa osassa konserniyhteisöjä vuonna 2024. Päivitetyt linjaukset sisältävät myös suuntaviivat vuosien 2025–2028 tavoitteiden asettamiseen.

Tavoitteiden toteutumista seurataan osana tytäryhtiöiden osavuosi- ja vuosiraportointia kolmannesvuosittain. Raportoinnissa pyydetään tytäryhtiöitä raportoimaan korjaavista toimenpiteistä, mikäli tavoitteiden toteutuminen on epävarmaa.

Tarkastuslautakunta:

2. Valtuustokaudella 2022–2025 asetettiin yhteensä 154 strategista vuositavoitetta. Yli 80 prosenttia valtuustokaudelle asetetuista tavoitteista on vuoden 2024 loppuun mennessä toteutunut täysin tai osittain. Tarkastuslautakunta on ollut eri mieltä tavoitteen raportoidusta toteutumasta tai esittänyt huomion 35 tavoitteen osalta.

Selvitykset tiivistelmäkohtaan 2 sekä johtopäätöksiin s. 21–22 ja suosituksiin s. 22

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala:

Tiivistelmäkohtaan 2 voidaan todeta, että myös kasvatuksen ja oppimisen toimialan vastuualueella on ollut haasteita löytää esim. lukutaitoa riittävän kattavasti kuvaavaa mittaria tai sitten mittari on puuttunut asiakastietojärjestelmän vuoksi.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala:

Toimialan selvitys on tavoitekohtaisesti kohdassa sitovat tavoitteet.

Kaupunkiympäristön toimiala:

Kaupunkiympäristön toimialan alaista toimintaa koskien tarkastuslautakunta huomautti myös, että kahtena peräkkäisenä vuonna toteutumatta ovat jääneet maanluovutuksen ja maankäyttösopimusten nettotulotavoite sekä valmistuvien pientaloasuntojen määrätavoite. Tämä johtuu vaikeasta suhdannetilanteesta. Esimerkiksi pientaloasuntojen valmistumismäärä on suhdanteisiin nähden arvioitu liian optimistiseksi.

Toimiala suunnittelee toimintaansa pyrkien omalta osaltaan tukemaan kasvua esimerkiksi infra-rakentamisella. Pientaloasuntojen osalta rakentamisen vilkastumista ollaan valmiita tukemaan myös rakennusvalvonnan prosesseilla.

Talous ja strategia:

Tavoitteiden raportoinnin selkeyttä ja täsmällisyyttä kehitetään myös jatkossa. Jo tavoitteita ja mittareita valmisteltaessa on syytä myös jatkossa varmistaa, että tavoite, mittari ja siten myös raportointi kohtaavat eli mittari mittaa oikeaa asiaa tavoitteen seurannan kannalta ja raportointi vastaa mittaria.

Tarkastuslautakunta:

3. Vantaan kaupungin ja kaupunkikonsernin taloudelliset tulokset heikkenivät selvästi edellisestä vuodesta ja taloudelle asetetut tavoitteet jäivät saavuttamatta. Heikkoon taloudelliseen tulokseen vaikutti koko maan huono taloudellinen tilanne. Esimerkiksi verotuloja kertyi huomattavasti ennakoitua vähemmän ja rakennusalan lama pudotti maanmyyntiin ja rakentamiseen liittyviä tuottoja selvästi. Jatkossa kaupungissa tehdään menojen ja tulojen rakennetarkastelu ja pyritään uudella strategiakaudella varmistamaan kaupungin talouden tasapainon saavuttaminen ja sen ylläpito.

Selvitykset tiivistelmäkohtaan 3 sekä johtopäätöksiin s. 32, 34, 36 ja 39

Talous ja strategia:

Vantaan kaupungin vuosikate tilinpäätöksessä 2024 oli 58,8 milj. euroa, joka on 50,8 milj. euroa heikompi kuin alkuperäisessä talousarviossa ja 13,4 milj. euroa parempi kuin muutetussa

talousarviossa. Vuosikate heikkeni 63,7 prosenttia vuoden 2023 vuosikatteeseen nähden. Toimintatuotot kasvoivat vuoteen 2023 verrattuna noin 4,4 milj. euroa, mutta toimintakulut kasvoivat huomattavasti enemmän, noin 46,8 milj. euroa. Kulujen kasvusta 25,1 milj. euroa oli ulkoisten ja sisäisten vuokrien kasvua.

Kaupungin toimintatuotot alittivat alkuperäisen talousarvion 5,1 milj. eurolla. Suurin syy tuottojen tasoon on rakentamisen hiljaiselon jatkuminen, erityisesti asuntorakentamisen kysyntä ei kasvanut vuoden 2024 aikana oletusten mukaisesti. Rakentamisen heikko suhdanne näkyy maanmyyntitulojen, maankäyttösopimuskorvausten sekä muiden rakentamiseen liittyvien tulokertymien heikkona kehityksenä.

Kaupungin toimintakulut ylittivät alkuperäisen talousarvion 22,0 milj. eurolla. Kaupunkiympäristön toimialalla ylitystä syntyi mm. kunnossapidon, kiinteistönhoidon ja lämmityksen kustannuksissa johtuen mm. kevättalven haastavista olosuhteista sekä yleisen kustannustason noususta. Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla ylityksiä syntyi varhaiskasvatuksen työvoiman vuokrauksen sekä palvelusetelin indeksikorotuksen, kasvaneen käyttäjämäärän ja lakisääteisten tukitoimien kustannuksista. Kaupunkistrategian ja johdon toimialalla työmarkkinatuen kuntaosuusmaksut ylittivät haastavan työllisyystilanteen vuoksi.

Kaupunki sai verotuloja yhteensä 585,2 milj. euroa vuonna 2024. Verotulot laskivat edellisvuoteen nähden 53,5 milj. euroa eli 8,4 prosenttia. Kunnallisverot alittivat talousarvion 8,2 milj. eurolla, yhteisöverot 11,2 milj. eurolla ja kiinteistöverot 7,4 milj. eurolla. Verotulojen huomattava lasku vuoteen 2023 verrattuna johtuu osittain hyvinvointialueuudistuksesta ja uudistuksen aiheuttamista kunnallisveron ja yhteisöveron leikkauksista. Vuodelle 2023 kohdistui noin 59 milj. euron edestä uudistuksen aiheuttamia kertaluontoisia verotuloja ns. verohäntiä, joka tarkoittaa sitä, että kunnallisveroista osa tilitettiin kunnille vielä vanhojen kunnallisveroprosenttien mukaisina ja yhteisöveroja vanhoilla jako-osuuksilla. Jos verohännät eliminoidaan vuodelta 2023, niin vuoden 2024 verotulot nousivat vain noin 5,5 milj. euroa. Kokonaisuudessaan verotulot alittivat talousarvion noin 26,8 milj. eurolla. Vantaan kaupungin verotulokertymän ennuste laski jokaisessa Kuntaliiton laatimassa ennusteessa. Heikkoon verotulokertymään vaikutti mm. vantalaisten ansiotulon kasvun jääminen arvioitua matalammaksi sekä yhteisöveron heikko kehitys, mikä johtuu yritysten heikoista näkymistä vallitsevassa taloussuhdanteessa. Myös kiinteistöverojen kertymä oli heikkoa, alittaen vuoden 2023 kiinteistöverojen määrän.

Kaupungin vuoden 2024 alkuperäisen talousarvion investointiosan tulot olivat 6,0 milj. euroa, menot 198,4 milj. euroa ja investointiosan netto 192,4 milj. euroa. Vuonna 2024 tuloarviota pienennettiin 3,0 milj. eurolla kiinteän omaisuuden tulojen osalta. Määrärahoja nostettiin yhteensä 1,0 milj. eurolla kaupunkiympäristön irtaimen omaisuuden hankintoja varten. Vuoden 2024 toteutuneet bruttoinvestointimenot olivat yhteensä 149,6 milj. euroa ja ne alittivat muutetun talousarvion 49,8 milj. eurolla. Talousarvion mukaiset investointimäärärahat alittuivat kaikissa hankeryhmissä. Suurin alitus oli rakentamishankkeissa, 31,7 milj. euroa. Määrärahat alittuivat erityisesti rakentamisen toteutusajankohtien siirtymisen sekä joidenkin toteutuneiden hankkeiden edullisempien urakkahintojen vuoksi. Julkisen käyttömaisuuksien osalta talousarviomenot alittuivat 8,1 milj. eurolla hankkeiden aikataulujen viivästysten vuoksi.

Tulevina vuosina investointitason ennustetaan pysyvän korkeana. Rakentamisinvestointien tarve kasvaa ja Vantaan ratikan rakentamisen kustannukset keskittyvät vuosille 2026–2029. Myös maanhankintoja tehdään normaalitasoa enemmän liittyen ratikan maanostoihin.

Vuonna 2024 kaupungin pitkäaikainen lainakanta kasvoi nettolainanottovaltuuden verran eli 89,7 milj. eurolla.

Tarkastuslautakunta:

4. Toimialojen hankintasopimusten hallintaa ja valvontaa tehostettiin hankinnan palveluysikön johdolla vuonna 2024 ja työ jatkuu yhteistyössä toimialojen kanssa vuonna 2025. Tekoälyn hyödyntämistä pienhankinnoissa kokeiltiin uudella työkalulla ja tekoälyn hyödyntämistä hankinnoissa laajennetaan edelleen. Koska hankintapäätävältä on kaikilla toimialoilla, on tärkeää, että kaikilla toimialoilla myös huolehditaan riittävästä hankintaosaamisesta ja sen ylläpidosta.

Selvitykset tiivistelmäkohtaan 4 sekä johtopäätöksiin s. 43–44 ja suosituksiin s. 45**Konsernipalvelut:**

Kilpailuttamisprosessi tullaan materiaali- ja palveluhankintojen osalta keskittämään hankinnan palveluysikköön. Hankinnan palveluysikkö tulee huolehtimaan yhdessä toimialojen kanssa siitä, että hankintapäätösvaltaa käyttävillä on riittävä osaaminen ja ymmärrys julkisista hankinnoista.

Hankinnan palveluysikön mielestä tarkastuslautakunnan huomiot ja suositukset ovat oikeansuuntaisia.

Hankinnan palveluysikkö käytännössä kilpailuttaa suurimman osan kaupungin palveluhankinnoista sopimusvastuun ollessa toimialoilla. Kaikkien kilpailutusten (pois lukien urakat) keskittämistä koskeva linjaus tullaan viemään kaupungin johtoryhmään käsiteltäväksi.

Toimialojen kanssa tullaan tiivistämään hankintoihin liittyvää yhteistyötä. Erityisesti kaupunkiympäristön toimialan kanssa kehitetään tuleviin hankintoihin liittyviä toimintamalleja.

Hankintojen strateginen ohjausryhmä on aloittanut toimintansa ja keskittyy alussa hankintojen johtamis- ja ohjausmallin rakentamiseen ja sen myötä hankintoihin liittyvien roolien ja vastuiden selkeyttämiseen sekä kustannussäästöjen tavoittelemiseen hankintojen kautta.

Lautakunta on hyvin nostanut esille hankinnan palveluysikön hankinta-asiantuntijoiden suuren vaihtuvuuden. Henkilöstön osalta pyritään etsimään uusia keinoja sekä pitovoiman lisäämiseksi että ammattitaitoisen työvoiman houkuttelemiseksi.

Tarkastuslautakunta:

5. Elinvoimapalvelujen palvelualue koordinoi kaupunkitasoista kasvu- ja elinvoimaohjelmaa. Pääosa ohjelman toimenpiteistä on edennyt suunnitellusti ja yksi odotettua nopeammin. Kolmannes toimenpiteistä on edennyt viiveellä, johtuen muun muassa panostuksista TE-uudistuksen valmisteluun. Tulevat henkilöstölisäykset mahdollistavat toiminnan suunnitelmallisen kehittämisen. Kaupungin elinvoimajohtamisen painoarvo nousee kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaoston aloitettua toimintansa vuoden 2025 alussa. Kaupungin elinvoimapotentialin täysimääräinen hyödyntäminen edellyttää koko kaupunkiorganisaation aktiivista panostusta.

Selvitykset tiivistelmäkohtaan 5 sekä johtopäätöksiin s. 51 ja suosituksiin s. 51–52**Elinvoimapalvelut:**

Elinvoimapalvelut toteaa selvityksensä kaupungin elinvoiman edistämistyöhön seuraavaa: Palvelualueen toiminta on arviointikertomuksen mukaista ja se perustuu vahvaan sekä sisäiseen että ulkoiseen verkostotoimintaan. Näiden molempien osalta toiminta on vasta kehitysvaiheessa.

Tarkastuslautakunnan huomio elinvoimaa aidosti edistävien tavoitteiden ja mittareiden merkityksestä on elinvoimapalveluissa jaettu näkemys. Elinvoiman tuloksellisen johtamisen takia jatkossa on tärkeää, että tavoitteiden ja mittarien asettaminen tapahtuu toimialarajat ylittäen, yhteisesti sovittuna ja kaupungin kokonaiselinvoimaa tukevalla tavalla. Tämä edellyttää tiivistä yhteistyötä eri toimialojen välillä sekä yhteistä ymmärrystä siitä, mitä elinvoimalla tarkoitetaan ja miten sitä mitataan. Tavoitteena on kehittää mittaristo, joka tukee strategista johtamista ja mahdollistaa elinvoiman kehittymisen seurannan luotettavasti ja ajantasaisesti. Syksyllä 2024 on kaupungin johtoryhmässä sovittu mukaisesti luotu Vantaan elinvoiman kokoava mittaristo (dashboard) yhdessä toimialojen kanssa. Tätä mittaristoa kehitetään edelleen. Kehityksen nopeuttamiseksi elinvoimapalvelut on tilannut ulkopuoliselta konsultilta kaupungin kilpailukyky selvityksen, joka valmistuu syksyllä 2025.

Kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaoston aloittaessa toimintansa vuoden 2025 alussa kaupungin elinvoimajohtamisen painoarvo on vahvistumassa. Palvelualue yhteisvalmistelee syksyn 2025 aikana elinvoima- ja työllisyysjaostolle päätettäväksi elinvoima- ja elinkeinopoliittiset periaatteet sekä yhdessä Kaupunkiympäristön toimialan kanssa maankäytön elinkeinopoliittiset periaatteet, jotka ohjaavat elinvoiman johtamista yli toimialarajojen.

Elinvoimapalvelut valmistautuu myös työllisyys- ja kotoutumispalveluiden kanssa läpiviemään kaupunkitasoista elinvoimaohjelmaa, mutta sen toteuttamisesta ei ole vielä päätetty. Mahdollinen elinvoimaohjelma toimii jatkona vuoden 2025 lopussa päättyvälle kasvu- ja elinvoimaohjelmalle. Ohjelman tarkoituksena on konkretisoida tavoitteet ja toimenpiteet, joilla kaupungin elinvoimaa kehitetään pitkäjänteisesti ja vaikuttavasti, kaikki kaupungin toimialan huomioiden ja niiden osaamista ja resursseja hyödyntäen.

Elinvoimapalveluiden suunniteltu henkilöstökapasiteetti saavutetaan vuoden 2025 loppuun mennessä. Vuoden 2026 aikana käynnistettyjä toimintoja on tarkoitus kehittää, vakiinnuttaa ja soveltuvin osin edelleen vahvistaa. Toiminnan painopistettä viedään kohti pysyviä toimintoja ja palveluita.

Tarkastuslautakunta:

6. Vuoden 2025 alusta työllisyyspalvelujen järjestämisvastuu siirtyi valtiolta kunnille. Uudistuksen myötä Vantaan kaupunki on yksi 45 työllisyysalueesta. Valtiolta siirtyi työllisyysalueille suuri määrä työntekijöitä sekä työllisyyspalvelujen asiakkaita. Lisäksi kuntien työttömyysetuuksien rahoitusvastuu laajeni. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä asiakkaiden palvelutarjonnan katkeamattomuuden turvaamista ja riittävän palkkatuki- ja starttirahabudjetin varmistamista. Uudistuksen haastavimmaksi osuudeksi ennakoitiin alkuvaiheessa tietojärjestelmien käyttöönotto, joka kuitenkin sujui ennakoitua paremmin.

Selvitykset tiivistelmäkohtaan 6 sekä johtopäätöksiin s. 59–60 ja suosituksiin s. 60

Työllisyys- ja kotoutuminen:

Arviointikertomuksessa kohdissa 3.3 ja 3.4 on kuvattu päättyneen työllisyyden kuntakokeilun keskeinen tehtävä. Lisäksi kertomuksessa on kuvattu työllisyyden edistämisen palveluiden siirto valtiolta kunnille. Palkkaharmonisointi, tietojärjestelmät, tiedolla johtaminen ja yhteistyöpinnat on kuvattu kattavasti.

Hyvinvointialueyhteistyön osalta tulee todeta, että TYM sopimus on allekirjoitettu elokuussa 2025 (Kela, Vake, Vantaan kaupunki). Ennen tätä allekirjoitusta hyvinvointialue on ilmoittanut kesäkuussa 2025, että hyvinvointialue ei ohjaa asiakkaita työ- ja toimintakyvyn arviointeihin. Hyvinvointialueelle ilmoitettiin välittömästi tämän jälkeen, että Työllisyyden- ja kotoutuisen palvelut eivät hyväksy

tällaista ilmoitusta. Tämän johdosta on jouduttu käymään erillisiä keskusteluja lakisääteisten tehtävien toteuttamiseksi.

Kunnan rahoitusosuuden muutos työmarkkinatuen kuntaosuuden osalta on Vantaan kaupungin näkökulmasta erittäin huolestuttavaa, koska Vantaalla pitkään työttömänä olleiden osuus on kasvanut voimakkaasti. Tähän vaikuttaa mm. vantaalaisten työttömien matala koulutustaso, pienten ja edullisten asuntojen määrä ja avointen työpaikkojen määrän nopea lasku.

Johtopäätösten osalta voidaan todeta, että keskeiset riskit Vantaan kaupungille syntyvät palveluiden rahoituksen osalta. Valtion keskitetyt tietojärjestelmät eivät huomioi kunnan omia mm. talous- ja hankintaprosesseja eikä kehittämistä voida toteuttaa kunnan etujen mukaisesti.

Suosituksissa korostetaan asiakkaiden palveluiden jatkuvuutta, mikä on toteutunut suurelta osin. Suosituksissa korostetaan myös palkkatuki- ja starttirahojen varmistamista vuodelle 2025. Vuodelle 2025 on saatu lisämääräraha turvaamaan kuluvan vuoden kokonaisuutta. Työllisyyden ja kotoutumisen palvelut kiinnittävät jatkossa erityistä huomiota kaikkien palveluiden vaikuttavuuteen. Vaikuttavuutta on esisijaisesti asiakkaan siirtyminen avoimmille työmarkkinoille ja asiakkaan osaamisen varmistaminen.

Tarkastuslautakunta:

7. Kansainvälisten asiakkaiden palveluyksikkö koordinoi kaupunkitasoisesti kotoutumisen ja maahanmuuton palveluja. Kotoutumispalvelujen henkilöstömäärä on mitoitettu nykyistä parempaan suhdannetilanteeseen. Heikko suhdannetilanne on kasvattanut asiakasmääriä ja työntekijäkohtaista asiakasmitoitusta. Valtion rahoitusleikkausten vaikutukset herättävät huolta. Hyvä kotoutuminen on avain työllistymiseen ja sitä kautta kuntien elinvoiman kasvattamiseen. Tämä korostaa kaupunkien edunvalvontatyön merkitystä, jotta esimerkiksi palvelujen riittävä valtionrahoitus turvataan. Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa on tärkeää asiakasohjauksen sujuvuuden turvaamiseksi.

Selvitykset tiivistelmäkohtaan 7 sekä johtopäätöksiin s. 67–68 ja suosituksiin s. 68

Työllisyys- ja kotoutuminen:

Kansainvälisten asiakkaiden osalta on kuvattu nykyinen palveluiden tilanne. Samalla on nostettu esille keskeiset asiat kotoutumishjelmasta ja hanketoiminnasta. Suositusten osalta voidaan todeta, että kotoutumislain uudistuksen myötä kunnalle tuli uusia velvoitteita asiakkaan kotoutumisen varmistamiseksi. Tämän johdosta Vantaalla on parannettu palveluiden resursointia. Resursointia mitataan seuraamalla asiakasmääriä (asiakkaita per asiantuntija). Tietojärjestelmät, joihin kunnalla on käyttövelvoite eivät vastaa kokonaisuudessaan kunnan tarpeita. Kotoutumisen palveluiden vaikuttavuuden seuranta ei myöskään ole mahdollista tarpeellisen tiedon puuttuessa.

Arviointikertomuksessa on nostettu esiin kunnan edunvalvonnan tärkeys. Kertomuksessakin mainittujen keskeisten haasteiden johdosta edunvalvontaa tehdään yhdessä PKS-kuntien ja kuuden suurimman kaupungin kanssa.

Kunnan sisäinen ja ulkoinen verkostoituminen ja tiedon vaihto ovat myös keskeinen osa onnistunutta asiakaspalvelua.

Haasteita esiintyy myös verkostojen kanssa mm. riittävät hyvinvointipalvelut työllisyyden ja kotoutumisen edistämisessä tulee turvata yhdessä hyvinvointialueen kanssa.

Tarkastuslautakunta:

8. Perusopetuksen palvelualueen haasteina olivat 2.-luokkalaisten lukutaitotulosten selvä heikentyminen ja oppilaiden kiusaamiskokemusten lisääntyminen. Lukutaidon parantamiseksi ja kiusaamisen vähentämiseksi on jatkuvasti haettu uusia keinoja ja työ jatkuu edelleen. Saatujen testi- ja kyselytulosten perusteella voidaan jatkossa kohdentaa tukitoimia entistä voimakkaammin niitä eniten tarvitseville kouluille.

Selvitykset tiivistelmäkohtaan 8 sekä johtopäätöksiin s. 74–75 ja suosituksiin s. 76

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala:

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa, että tulevassa strategiassa lukutaito nostetaan keskeiseen asemaan. Kaso-tasoisesti laaditaan kehittämisohjelma lukutaidon edistämiseksi. Vieraskielisen väestön lisääntyessä on kiinnitettävä huomiota lukemaan opettamisen menetelmiin sekä annettava lukemiselle riittävästi aikaa. Kaikkien varhaiskasvatustyöntekijöiden ja oppilaitosten keskeinen tehtävä on tunnistaa omaan toimintaympäristöönsä liittyvät suurimmat haasteet ja kohdentaa painopistettä niihin. Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla nähdään, että lukutaito on myös väline identiteetin ja minäpystyvyyden vahvistamisessa sekä dialogisen vuorovaikutuksen edellytys. Suomen kielen osaaminen ja lukutaidon vahvistaminen tulee olla kaupunkitasoisesti huomion ja toimenpiteiden kohteena myös muiden kaupungin toimijoiden taholta.

Kiusaamisen ehkäisyn ja puuttumisen toimenpideohjelma päivitetään vuoden 2025 aikana ja tammikuussa 2026 otetaan käyttöön päivitetty toimenpideohjelma. Päivitys pohjautuu laajaan arviointitietoon, jota on kerätty eri palvelualueilta, opiskeluhuollosta sekä nuoristustyöstä. Lapsia, nuoria ja huoltajia on kuultu kevään -25 aikana sekä hyödynnetty jo eri yhteyksissä kerättyä tietoa. Päivitetystä toimenpideohjelmasta viestitään aktiivisesti ja sitä jalkautetaan suunnitelmallisesti. Toimenpideohjelman päivitystä varten kerätyn arviointitiedon kokonaisuus antaa viitteitä esimerkiksi kehittämisen tarpeista jo suurilta osin toimivan toimenpideohjelman juurruttamisessa, viestimisessä ja jalkauttamisessa, opettajien kiusaamiseen puuttumisen valmiuksien vahvistamisessa sekä koulujen kiusaamiseen puuttumisen prosessien selkiyttämisessä. Arviointitiedon pohjalta on tehty seuraava suunnitelma kiusaamisen vastaisista toimenpiteistä kasvatuksen ja oppimisen toimialalla.

Oppilaiden hyvinvointia tukevia tunne- ja vuorovaikutustunteja jatketaan peruskouluissa edelleen ja näitä opettavia henkilöitä tuetaan laajalla koulutustarjonnalla ja valmiilla materiaaleilla. Kouluvälimentajien toiminta on vakinaistettu kaikille ylä- ja yhtenäiskouluille sekä kahdelle alakoululle MEK-perusteella. 1.8.2025 alkaen Vantaalla työskentelee 23 kouluvälimentajaa. Vuoden 2026 alusta päivittyvää Kiusaamisen ehkäisyn ja puuttumisen toimenpideohjelmaa jalkautetaan ja viestitään systemaattisesti henkilöstölle, oppilaille ja huoltajille.

Perusopetukselle on myönnetty Opetushallituksen hankeavustus kiusaamisen ja väkivallan ehkäisyyn ja niihin puuttumiseen perusopetuksessa ajalle 1.8.2025-30.7.2027. Osana tätä kokonaisuutta tuetaan edelleen koulujen oman kiusaamiseen puuttumisen suunnitelman kehittämistä ja siitä viestintää oppilaille ja huoltajille. Perusopetuksen kiusaamisen vastaisen työn tueksi tarjotaan systemaattinen tutkimusperustaiseen tietoon pohjautuva koulutuskokonaisuus. Osana tätä jatketaan kouluterveyskyselyn tulosten perusteella annettua kohdennettua tukea kouluille. Erityisasiantuntija kouluttaa ja konsultoi systemaattisesti myös varhaiskasvatuksen ja toisen asteen palvelualueilla. Kiusaamisen ehkäisyyn ja puuttumiseen panostetaan vahvistamalla koulu- ja varhaiskasvatustyöryhmien hyvinvointia mm. ProToiminnan keinoin.

Oppilaita ja huoltajia tuetaan matalalla kynnyksellä, ja oppilaiden osallisuutta ja yhteisöllisyyttä vahvistetaan sekä tukemalla kiusaamista kokeneita että siihen osallistuneita. Hyvinvointia seurataan säännöllisesti esimerkiksi kyselyin. Jokainen koulun aikuinen on velvoitettu puuttumaan

epäasialliseen käytökseen. Kiusaamiseen puuttumisen erityisasiantuntija ja Vantaan K-O –koulutetut työntekijät ovat tarvittaessa koulujen tukena solmuuntuneiden ja pitkittyneiden kiusaamistapausten selvittämisessä.

Tarkastuslautakunta:

9. Vantaan suomenkielisissä peruskouluissa oppilaista yli 30 prosenttia on vieraskielisiä ja määrä on kasvussa. Vieraskielisten oppilaiden suomen kielen oppimisen erilaiset tarpeet on pyritty ottamaan huomioon ja erilaisia oppimisen tukitoimia on käytössä. Varsinkin 2.-luokkalaisten vieraskielisten oppilaiden lukutaitotulokset ovat viimeisessä mittauksessa merkittävästi heikentyneet. Uusia tukitoimia on käynnistetty ja vieraskielisten oppilaiden vanhempien ja koulujen välistä yhteistyötä parannetaan edelleen.

Selvitykset tiivistelmäkohtaan 9 sekä johtopäätöksiin s. 82–84 ja suosituksiin s. 84

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala:

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa, että toimialalla on tunnistettu tarve tehostaa ja jatkaa työtä monikielisten oppijoiden oppimistulosten varmistamiseksi. Vuonna 2024 aloitettiin Monikielisten oppijoiden osaamisen kehittämissuunnitelman valmistelu, ja vuonna 2025 ohjelma on päässyt hyvin käyntiin. Ohjelmassa keskeistä on, että monikielisten oppijoiden koulupolkua pyritään entistä enemmän tarkastelemaan ja kehittämään kokonaisuutena varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle asti. Arviointikertomuksessa todettu 2.-luokkalaisten S2-oppilaiden lukutaitotulosten huonontuminen on hyvä esimerkki kehittämistyötarpeesta, joka kohdistuu useammalle palvelualueelle: varhaiskasvatuksessa luodaan suotuisa alusta, jolle esi- ja alkuopetuksen tiiviinä jatkumona saadaan varmistettua jokaiselle oppijalle tärkein oppimisen työkalu eli lukutaito. Lukutaidon kehittyminen ei tapahdu yksittäisinä tekoina tai yksittäisten työntekijöiden toimesta, vaan systemaattisena yhteistyön jatkumona, jossa myös perheet ovat osallisia. Perheiden roolia oppimisen tukijoina pystytään huomioimaan entistä paremmin monikielisten oppijoiden osaamisen kehittämisohjelman myötä, sillä kasvatuksen ja oppimisen toimialalle palkatun kieli- ja kulttuuritietoisuuden erityisasiantuntijan kautta myös yhteydet muiden toimialojen oleellisiin toimintoihin tiivistyvät ja yhteistyötä on nyt mahdollisuus tehdä koordinoitummin.

Yksi Monikielisten oppijoiden osaamisen kehittämisohjelman tavoitteista on kehittää tiedolla johtamisen käytänteitä. Kehittämistyön suuntaamiseksi on ensiarvoisen tärkeää ymmärtää lähtötilanne mahdollisimman syvällisesti. Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla on tunnistettu tarpeita syventää ymmärrystä monikielisten oppijoiden oppimiseen vaikuttavista erilaisista tekijöistä niin oppijatasolla kuin toimialalla vallitsevien rakenteiden ja käytänteiden tasolla. Kehittämisohjelmassa paneudutaan laadukkaamman tietovarannon varmistamiseen: tarkastellaan nykyisistä oppilastietojärjestelmistä esiin louhittavan tiedon laatua ja luodaan parempaa ymmärrystä sen hyödynnettävyydestä sekä selkeytetään erilaisia kasvatuksen ja opetuksen järjestämisen prosessikuvauksia. Kaikessa varmistetaan työn yhteys tuoreimpaan tutkimustietoon. Toimialalla rakenteilla oleva oma ydintiedon tietopalusta tulee vastaisuudessa varmasti palvelemaan nykyistä kattavammin kaikkea opetuksen kehittämistyötä. Tarkempaa tilannekuvaa rakennetaan parhaillaan paitsi kasvatuksen ja oppimisen toimialalla, myös sekä kaupunkitasoisesti (mm. Segregaation ehkäisyn toimintaohjelma, Maahanmuuton ja kotoutumisen tiekartta) että kansallisena yhteistyönä, johon Vantaa osallistuu (mm. Kaupunkipolitiikan arviointineuvoston oppimisen ja hyvinvoinnin eriytymisen tutkimus).

Tarkastuslautakunta:

10. Harrastusten Vantaa -toiminnalla pyritään vähentämään lasten ja nuorten syrjäytymistä tarjoamalla kaikille Vantaan peruskoululaisille avoimia, monipuolisia ja ilmaisia harrastusmahdollisuuksia yhteistyössä peruskoulujen ja alueellisten toimijoiden kanssa. Toiminnalla

luotiin lukuvuonna 2024–2025 yli 4 000 aloituspaikkaa erilaisiin harrastuksiin. Harrastuksia suunniteltaessa otetaan huomioon lasten ja nuorten toiveita ja he pääsevät myös osallistumaan harrastusten sisällön suunnitteluun. Toimintaa kehitetään jatkuvasti saadun palautteen ja tutkimustiedon pohjalta. Kaupungin omien toimijoiden tiivis yhteistyö ja sitoutuminen toimintamalliin on edellytys toiminnan onnistumiselle.

Selvitykset tiivistelmäkohtaan 10 sekä johtopäätöksiin s. 89 ja suosituksiin s. 90

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala:

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala toteaa, että Harrastusten Vantaa -toiminta on vakiinnuttanut asemansa merkittävänä osana kaupungin lasten ja nuorten hyvinvointia tukevaa kokonaisuutta. Alkavalla kaudella käyttöön otettava ilmoittautumisjärjestelmä yhdessä Vantaan Harrastuskalenterin kanssa parantaa merkittävästi harrastusten viestintää, saavutettavuutta ja tiedolla johtamista. Yhteistyö alueellisten toimijoiden sekä työllisyys- ja kotoutumispalveluiden kanssa on laajentunut, Vantaan harrastustuki on kytketty osaksi toimintaa ja vaativan erityisen tuen harrastukset on laajennettu kaikkien ryhmien saataville. Kehittämisessä painotetaan jatkossa viestinnän selkeyttämistä, koulujen ja kaupungin muiden harrastustoimintojen vuosisuunnittelun parempaa yhteensovittamista sekä erityisen tuen tarpeessa olevien lasten ja nuorten tavoittamista.

Tarkastuslautakunta:

11. Liikkuva koulu -toiminnalla on jo vuosia edistetty koulujen liikunnallista toimintakulttuuria ja sillä tuetaan myös vuonna 2024 hyväksytyn Vantaan liikkumisohjelman tavoitteita. Toimintaan osallistui lukuvuonna 2023–2024 noin 6 000 oppilasta ja lähes 300 opettajaa. Liikkuvaan kouluun kuuluvat erilaiset liikuntaan liittyvät koulutukset, työpajat ja kampanjat. Lisäksi osahankkeilla on tuotu hankekouluihin ilmaista liikuntaohjausta ja -neuvontaa sekä ohjattu koululaisia liikuntaharrastuksiin. Koska kohderyhmä on iso ja koko ajan uusiutuva, on viestinnän kehittäminen ja sitä kautta tavoitettavuuden parantaminen edelleen kehittämiskohteena.

Selvitykset tiivistelmäkohtaan 11 sekä johtopäätöksiin s. 92–93 ja suosituksiin s. 93

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala:

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala toteaa, että Liikkuvan koulun toimintaa on kehitetty erityisesti Move!-mittauksien hyödyntämisen ja palveluohjautumisen tehostamisen osalta. Move!-tulosten perusteella pyritään kohdentamaan henkilökohtaista liikuntaneuvontaa fyysiseltä toimintakyvyltään huonoimmassa kunnossa oleville oppilaille ja tätä kautta tehostamaan palveluohjautumista. Kehittämiskohteina ovat myös koulujen toimintakulttuurin ohjaaminen fyysistä aktiivisuutta edistäväksi sekä koulujen pyöräilykasvatuksen ja välituntitoiminnan kehittäminen. Viestintää on parannettu tarjoamalla Liikkuvan koulun infomateriaaleja useammilla kielillä sekä tekemällä tiiviimpää yhteistyötä koulujen monikielisten ohjaajien kanssa

Tarkastuslautakunta:

12. Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelmalla (MEK) on lisätty poikkihallinnollista otetta segregaaation vastaisessa työssä. Ohjelman puitteissa on kokeiltu uusia innovatiivisia toimintatapoja, joista on sittemmin tullut osa vakiintunutta toimintaa. Haasteena on ollut ohjelman puitteissa toteutettujen hankkeiden projektiluonteisuus. Vuodenvaihteessa 2025 käynnistyi kaksivuotinen segregaaation ehkäisyn toimintaohjelma, joka kokoaa yhteen erilliset ohjelmat yhdeksi kokonaisuudeksi. Työtä tehdään kaupunkitasoisesti yhdessä hyvinvointialueen, poliisin sekä alueen järjestö- ja muiden toimijoiden kanssa.

Selvitykset tiivistelmäkohtaan 12 sekä johtopäätöksiin s. 97–98 ja suosituksiin s. 98

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala:

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala toteaa, että MEK-ohjelmassa on päästy kokeilemaan useita erilaisia interventioita ja toimenpiteitä. Näin on saatu aikaan paljon hyvää kehittämistyötä ja päästy kehittämään erilaisia poikkihallinnollisia toimenpiteitä.

Asuinalueiden eriytyminen on palvelualueet, toimialat ja organisaatorahat ylittävä moninäkökulmainen kysymys. Tämän torjuminen on melkein mahdotonta yksittäisillä toimenpiteillä, vaikka nämä olisivat kuinka hyviä. Uudessa ohjelmassa on tarkoitus rakentaa kokonaisvaltainen näkemys eriytymiskehityksestä ja kehittää tapoja puuttua tähän kestäväällä ja vaikuttavalla tavalla. Tämä työ on nyt aloitettu perustamalla segregaatiorahastuksen ehkäisyn toimintaohjelma.

Talous ja strategia:

Myönteisen erityiskohtelun ohjelma on ollut aloitus kaupungin erityiselle eriytymiskehitystä ehkäisevälle työlle. Sen aikana on rakennettu tilannekuvaa, kokeiltu erilaisia lähestymistapoja ja tehty poikkihallinnollista yhteistyötä alueilla. Työ on edistynyt sille annetun toimeksiannon mukaisesti kohdealueilla.

Alueellisen eriarvoistumisen kysymys on kuitenkin jatkunut Vantaalla eikä kehityssuunnissa ole näköpiirissä positiivista muutosta. Myönteisen erityiskohtelun ohjelman loppuvaiheessa (kun kaupunkitasoisen segregaatiorahastuksen ehkäisyn toimintaohjelma oli jo aloittanut) on vasta oikeastaan syntynyt kunnollinen tilannekuva kehityksestä. Kehityksessä on valtavan isoja kysymyksiä esimerkiksi työllisyyden ja koulutustason osalta, joihin vaikuttavasti puuttuminen 2 miljoonan euron ohjelmakokonaisuudella on käytännössä lähes mahdotonta. Voidaan toki tehdä hyviä pilotteja ja kehittämistyötä, mutta kysymyksen eri näkökulmat muodostavat niin monimutkaisen vaikutusketjun, että yksittäisten toimenpiteiden teho hukkuu isoon kehityskulkuun.

Segregaation ehkäisyn toimintaohjelman tiimi aloitti työnsä vuoden 2025 alussa. Ensimmäisenä tehtävänä on ollut luoda viitekehys ja tilannekuva kehityskululle. Näistä ensimmäinen tietopohja on valmistunut alkusyksystä 2025. Tilannekuvan pohjalta on tarkoitus tutkia kaikista keskeisimpiä kysymyksiä tässä kehityskulussa sekä kehittää näihin mahdollisimman vaikuttavat toimenpiteet. Koska taloudellinen tilanne on haastava, tämä vaatii myös paljon olemassa olevan tutkimista ja mahdollisesti muuttamista. Kaikkea ei voi tehdä lisäresursoinnin kautta. Eriytymiskehityksen monimutkaisuus ja tilanteen kehittyminen jo pitkään, tarkoittaa kuitenkin sitä, että positiivisemmän kehityskulun rakentaminen tulee viemään aikaa.

Tarkastuslautakunta:

13. Hyvinvointialueuudistuksen jälkeen kaupungin ehkäisevä päihdetyö on kärsinyt resurssivajeesta. Tehtävää on hoidettu muun hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön ohessa, eikä kaupungin vastuulla olevaa ehkäisevää päihdetyötä ole kahteen vuoteen pystytty suunnitelmallisesti kehittämään. Tarkastuslautakunta totesi resurssivajeen jo vuoden 2023 arviointikertomuksessaan arvioidessaan yhdyspintayhteistyötä hyvinvointialueen kanssa. Tarkastuslautakunta korostaa edelleen riittävien ehkäisevän päihdetyön resurssien turvaamisen tärkeyttä.

Selvitykset tiivistelmäkohtaan 13 sekä johtopäätöksiin s. 102–103 ja suosituksiin s. 103**Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala:**

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala toteaa, että ehkäisevän päihdetyön asiantuntija on aloittanut tehtävässään huhtikuussa 2025. Työn alkuvaiheessa painopiste on ollut organisaatioon ja tehtäväkenttään perehtymisessä sekä yhteistyöverkostojen rakentamisessa, mikä luo perustan kaupungin ehkäisevän päihdetyön kokonaisuuden vahvistamiselle.

Hyvinvointialueuudistuksen jälkeinen resurssivaje on vaikeuttanut ehkäisevän päihdetyön suunnitelmallista kehittämistä. Uuden asiantuntijaresurssin myötä tavoitteena on koordinoida työtä aiempaa selkeämmin ja tukea eri toimijoiden yhteistä tekemistä.

Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa on jatkunut tiiviinä. Vaikka työnjakoon, resursointiin ja tiedolla johtamiseen liittyviä rakenteellisia haasteita on yhä ratkaistavana, vuorovaikutus toimii pääosin hyvin.

Kolmannen sektorin toimijoiden roolia pidetään tärkeänä, ja parhaillaan heille suunnatulla kyselyllä selvitetään halukkuutta ja tarvetta ehkäisevän päihdetyön verkoston perustamiselle.

Tavoitteena on rakentaa pitkäjänteinen, koordinoitu ja vaikuttava ehkäisevän päihdetyön kokonaisuus, jossa kaupungin, hyvinvointialueen ja kolmannen sektorin yhteistyö tukee asukkaiden hyvinvointia entistä vahvemmin.

Tarkastuslautakunta:

14. Joukkoliikenteen käyttö kasvoi Vantaalla vuonna 2024. Matkustajamäärä ylitti koronapandemiaa edeltäneen vuoden 2019 tason noin kuudella prosentilla. Joukkoliikenteen suunnittelusta, järjestämisestä ja matkustajainformaatiosta huolehtii HSL-kuntayhtymä, joka tekee merkittävimmät joukkoliikennesuunnitelmansa yhteistyössä jäsenkuntien kanssa. Jatkossa Vantaan joukkoliikenteeseen vaikuttavia merkittäviä asioita ovat muun muassa joukkoliikenteen suunnitteluohjeen päivitys HSL:n kanssa ja Vantaan ratikan rakennusvaiheen edellyttämien liikennejärjestelyjen suunnittelu ja toteutus.

Selvitykset tiivistelmäkohtaan 14 sekä johtopäätöksiin s. 106–107

Kaupunkiympäristön toimiala:

Vantaan joukkoliikenteen käyttö on palautunut erinomaisesti koronapandemian aiheuttamasta pudotuksesta. Joukkoliikenteen suunnittelusta, järjestämisestä ja matkustajainformaatiosta vastaa Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä, mutta esimerkiksi linjasto- ja liikennöintisuunnitelmia tehdään yhteistyössä kaupungin joukkoliikenneasiantuntijoiden sekä kasvatuksen ja oppimisen toimialan kanssa. HSL:n vastuulle kuuluvan suunnittelun lisäksi joukkoliikenteen houkuttelevuuteen ja käyttöön vaikuttavat merkittävästi maankäytön ratkaisut, jotka voivat sekä tukea että heikentää houkuttelevan ja kustannustehokkaan joukkoliikenteen järjestämistä.

Vantaalla maankäytön sijoittaminen pääosin jo hyvään joukkoliikenteeseen tukeutuvaksi tuo uusia asukkaita jo valmiiksi hyvin palvelevan joukkoliikenteen varteen. Myös kaupungin vastuulla oleva joukkoliikenteen infran hyvä laatu, esimerkiksi pysäkkien valaistut katokset ja ajantasainen informaatio, pitävät yllä positiivista mielikuvaa joukkoliikenteestä. Sujuvuutta parantavat toimenpiteet paitsi lyhentävät matkustajien matka-aikoja, tuovat myös säästöjä liikennöintikustannuksiin.

Lähivuosien haasteina joukkoliikenteen osalta ovat monet rakennus- ja korjaushankkeet, jotka aiheuttavat lisäkustannuksia kaupungille sekä heikentävät matkustuskokemusta pidentyneiden matka-aikojen takia. Näistä merkittävimpinä vantaalaisten kannalta ovat Vantaan ratikan rakennustyöt sekä seudullisen liikenteen osalta Kehäradan junaliikenteen katkaisevat remontit sekä Junatien metrosillan uusimisen aiheuttama metroliikenteen katkeaminen Kulosaaren ja Hakaniemen välillä.

Merkittäviä haasteita joukkoliikenteen käytön kasvulle voivat aiheuttaa lippujen hintojen suuret korotukset. Lisäksi Vantaan sisälle sijoittuva B- ja C-vyöhykkeiden raja on Vantaan kannalta ongelmallinen, minkä muuttamista Vantaa haluaa selvittävän.

HSL:n joukkoliikenteen suunnitteluohjeen päivitystä ollaan aloittamassa vielä tänä vuonna, ja siinä yhteydessä tullaan määrittelemään muun muassa tavoitteellinen palvelutaso ja kävelymatkat pysäkeille. Edellinen suunnitteluohje on vuodelta 2016, ja sen jälkeen Vantaalla on tapahtunut paljon muutoksia. Erityisesti Vantaan ratikka tuo liikennöintialueellaan merkittävän muutoksen aiempaan suunnitteluohjeeseen nähden.

Yhteistyö Vantaan ja HSL:n välillä on ollut aktiivista ja toimivaa, mutta HSL:n keräämän tutkimustiedon saaminen kaupungille täysimääräisesti hyödynnettäväksi vaatii vielä kehittämistä. Vantaan kaupungilta valmistui opinnäytetyönä toukokuussa 2025 liikkumistutkimusten tiedon hyödyntämisestä selvitys, jonka pohjalta on tarkoitus jatkaa myös HSL:n kanssa keskusteluja.

Tarkastuslautakunta:

15. Vantaan ratikka on 19 kilometrin pituinen poikittainen raideyhteys, joka kulkee Helsingin puolelta Mellunmäen metroasemalta Hakunilan, Tikkurilan ja Aviapoliksen kautta lentoasemalle. Vantaan ratikka tehdään allianssimallilla. Valitut kaksi allianssikumppania aloittivat yhteistyössä suunnitelmaratkaisujen kehittämisen ja suunnitelmien viimeistelyn sisältävän kehitysvaiheen lokakuussa 2024 ja syyskuussa 2025 on aikataulun mukaan tarkoitus siirtyä rakentamisvaiheeseen. Hanke on sekä liikenteellisesti että taloudellisesti erittäin merkittävä Vantaalle. Riskienhallinta, aikataulussa ja kustannusarviossa pysyminen sekä riittävä tiedottaminen ja päättäjille raportointi ovat hankkeen onnistumisen kannalta avainasemassa.

Selvitykset tiivistelmäkohtaan 15 sekä johtopäätöksiin s. 110–111 ja suosituksiin s. 111

Kaupunkiympäristön toimiala:

Vantaan Ratikka on päätetty toteuttaa allianssimallilla, jota on käytetty lähes kaikissa viime vuosina toteutetuissa isoissa raitiotiehankkeissa. Suuruutensa vuoksi Vantaan Ratikka on jaettu kahteen allianssiin, jotka toteuttavat parhaillaan kehitysvaihetta tavoitteenaan saada toteutusvaihe aloitettua loka-marraskuussa 2025. Kehitysvaiheessa hankkeen suunnitelmia ja sisältöä tarkennetaan sillä tavoin, että hanke saadaan toteutettua annetussa kustannusraamissa.

Allianssin kaupallinen malli ohjaa tehokkaasti kustannusarviossa pysymiseen, kun sopimuksen mukaisen tavoitehinnan alittamisesta saatava hyöty jaetaan palveluntuottajien ja tilaajan kesken.

Säännönmukainen riskienhallinta on oleellinen osa kehitysvaiheen työtä ja kustannusarvion laskemista. Allianssisopimuksen mukaisesti tilaaja ja palveluntuottaja vastaavat yhdessä myös suuresta osasta sellaisia riskejä, jotka tavanomaisessa urakassa jäivät pelkästään tilaajalle.

Aikataulussa pysymiseen kannustaa se, että lyhentynyt rakentamisaika jo itsessään säästää kustannuksia, kun rakentamisen aikasidonnaiset yleiskustannukset pienenevät. Ratikan tavoitteena on, että ratikkalinja valmistuu koeajoliikenteeseen vuonna 2029. Tämän varmistamiseksi Tikkurilan tunnelin valmistelevia töitä on jo aloitettu, koska nämä työt joudutaan tekemään täysin pääradan junaliikenteen ehdoilla.

Viestintä ja vuorovaikutus

Vantaan ratikka -hankkeelle on laadittu viestintä- ja vuorovaikutussuunnitelma, joka määrittelee eri kohderyhmät sekä kanavat, joilla ratikan rakentamisesta kerrotaan ja mistä saa tietoa.

Viestintäsuunnitelman osa on kriisiviestintäsuunnitelma. Viestinnän henkilöresursseja on käytössä kolme henkilötyövuotta sekä kaupungin vuorovaikutussuunnittelija.

Hankkeella on ollut käytössä jo vuosia lukuisia viestintäkanavia. Verkkosivujen lisäksi hanke kertoo ajankohtaisista asioista sosiaalisessa mediassa (Facebook, Instagram, LinkedIn) sekä uutiskirjeessä. Hanke julkaisee tärkeimmistä tapahtumista myös mediatiedotteita, joita julkaistaan Vantaan kaupungin tiedotejakelun kautta. Rakennushanke tekee töistä lähialueelle työmaatiedotteita, joita jaetaan sähköpostilla isännöitsijöiden kautta sekä lähimpiin taloihin paperisina tiedotteina. Tapaamme asukkaita järjestämällä säännöllisesti tilaisuuksia ja osallistumalla muun muassa kaupunginosatapahtumiin. Infoja ja tiedotteita on tulossa erityisesti ennen rakentamisen aloitusta.

Kaupunginvaltuustolle ja kaupunginhallitukselle ratikkahanke on pitänyt säännöllisesti iltakoulujen yhteydessä briiffejä, joissa hankkeesta on kerrottu. Näitä esityksiä on tarkoitus jatkaa hankkeen edetessä.

Vantaan Ratikan hankesuunnitelman sisältöä joudutaan kustannussyistä muuttamaan aiemmin päätetystä sen verran laajalti, että hankesuunnitelma tarkistetaan ja viedään vielä syksyn aikana kaupunginvaltuuston arvioitavaksi.

[Julkinen linkki viestintäsuunnitelmaan](#)

Tarkastuslautakunta:

16. Pääkaupunkiseudun kaupunkien yhteisarvioinnissa selvitettiin kaupunkien sopeutumisen ja varautumisen tilannetta sään ääri-ilmiöihin. Arviointitulosten perusteella kaupungit ovat varautuneet sään ääri-ilmiöihin operatiivisella tasolla, mutta sopeutumiseen ja varautumiseen liittyvien linjausten ja suunnitelmien ajantasaisuus vaihtelee kaupungeissa. Sään ääri-ilmiöiden riskit ovat paikallisia, joten varautumisenkin tulee olla paikallista. Paikallisten sään ääri-ilmiöiden lisääntyessä ja voimistuessa toimenpiteiden priorisointia sekä vaikuttavuuden, resurssien ja kustannusten kartoittamista tarvitaan.

Selvitykset tiivistelmäkohtaan 16 sekä johtopäätöksiin s. 116 ja suosituksiin s. 116–117

Kaupunkiympäristön toimiala:

Vantaan resurssiviiisauden tiekartan meneillään olevassa päivitystyössä korostuu entistä enemmän ilmastonmuutokseen sopeutuminen ja varautuminen. Tiekarttaan luonnostellaan oma teema ilmastokestävyyden ja varautumisen tavoitteille, jotka kattavat muun muassa tulvat, rankkasateet, kuumuuden ja kuivuuden. Toimenpiteet määritellään tiekartan valmistuttua keväällä 2026.

Sään ääri-ilmiöiden riskeihin kiinnitetään huomiota maankäytön ja rakentamisen suunnittelussa yleiskaavasta lähtien. Tulvariskialueille on määritelty rajat, jotka huomioidaan asemakaavoituksessa, jotta riskialueille ei rakenneta. Asemakaavoituksessa tarkistetaan myös vihertehokkuuden toteutuminen, jolla taataan kasvillisuuden peittämän ja sadevettä läpäisevän pinnan määrä tontilla. On havaittu, että vihertehokkuutta koskevia vaatimuksia tulee kehittää, jotta ne huomioivat paremmin tulevat ilmasto-olosuhteet.

Vantaan hulevesiohjelma päivitettiin vuonna 2023, ja sen toimenpiteitä toteutetaan jatkuvasti eri palvelualueilla. Tarkastuslautakunnan raportissa mainitun korjausvelan kasvun pysäyttäminen on tärkeää, mutta mahdollisuudet riippuvat paljon kunnan taloustilanteesta. Tulvariskipaikkoja parannetaan resurssien sallimassa kiireellisyysjärjestyksessä, esimerkkinä talvella 2024–2025 kunnostettiin Vaaralan hulevesitunneli ja Kormuniitynojan uomaa asuinalueen tulvariskin vähentämiseksi.

Ilmastonmuutoksen aiheuttamien tulvariskien tunnistamiseksi ja tilanteen ennakoimiseksi tarvittaisiin nykyistä enemmän resursseja. Ääritilanteissa kaupunki nojaa pelastuslaitoksen ja HSY:n kalustoon sekä päivystysresursseihin. Kaupungin hulevesijärjestelmän kunnossapito on pitkälti reaktiivista eikä ennakoivaa.

Hulevesiohjelman mukaan hulevesiasioista tiedotetaan kuntalaisia, ja tässä on tunnistettu parantamisen varaa. Tiedottamiseen on syytä panostaa. Viestintää pyritään tekemään jatkossa suunnitelmallisemmin ja säännöllisemmin resurssien salliessa ja myös yhteistyössä HSY:n kanssa. Mahdollisia uusia viestintätapoja voisivat olla esimerkiksi vantaa.fi -alustalla julkaistut ääritilanteisiin varautumisesta kertovat jutut sekä alueelliset uutiskirjeet. Kohdistettuna viestintänä kiinteistönomistajille lähetetään postitse tiedote kiinteistöjen vastuusta ojien ja muiden hulevesirakenteiden kunnossapidossa alueilla, joilla on havaittu hulevesihaittoja.

Kaupunkiympäristön toimialalla selvitettiin keväällä 2025 sopeutumisen toimenpiteiden nykytilaa työpajoissa, joissa käsiteltiin ilmastonmuutoksen riskejä ja vaaratekijöitä yksikkökohtaisesti. Keskeisimmäksi tarpeeksi nousi hulevesiä imeyttävän ja ympäristöä viilentävän viherrakenteen vahvistaminen ja resurssien lisääminen.

Katupuiden elinvoimaisuuden ja pitkäikäisyyden merkitys tiivistyvän kaupungin lämpösaarekeilmiön hillinnässä, varjostuksessa ja veden pidätyksessä on tunnistettu, ja tätä varten on perustettu katupuutyöryhmä, joka laati Vantaan katupuulinjaukset kesällä 2025.

Yhteistyö pääkaupunkiseudun kuntien välillä on tiivistä muun muassa HSY:n sopeutumisen asiantuntijaverkostossa ja yhteishankkeissa. ARVO-hankkeessa edistetään viherrakenteen säilyttämistä ja kehitetään vihertehokkuuslaskuria ekosysteemipalvelujen (mm. hulevesien hallinta ja pienilmaston säätely) mittaamiseen. Hanke päättyy vuoden 2025 lopussa.

Vantaa osallistuu syksyllä 2025 alkavaan Ilmatieteenlaitoksen hankkeeseen, jossa tuotetaan tarkkaa ilmastotietoa kaupunkisuunnittelun tueksi jo tapahtuneista muutoksista sekä arvioidaan tulevia muutoksia. Hankkeessa arvioidaan myös eri sopeutumistoimien taloudellisia vaikutuksia, kuten kaupunkirakenteen tiivistämisen ja vihreyden lisäämisen hyötyjä verrattuna tilanteeseen, jossa toimenpiteitä ei tehdä.

Vantaa on mukana myös HSY:n sopeutumiseen keskittyvässä Climate-hankkeen yhteistyöryhmässä.

Kaupunkiympäristön toimialan henkilöstöä pyritään pitämään ajan tasalla ilmastonmuutokseen sopeutumisesta. Huleveteen liittyviä paikkatietoaineistoja on julkaistu kaupungin sisäiseen karttapalveluun sekä HSY:n SeutuRuutuun. Osana resurssiviisauden tiekartan koulutusten sarjaa vuonna 2024 pidettiin seminaari, jossa käsiteltiin muun muassa kaupunkivihreän merkitystä, hulevesien hallintaa ja kaupungin toimitilojen varautumista sään ääri-ilmiöihin. Myös ARVO-hankkeessa on järjestetty seminaareja sopeutumisesta vuosina 2024 ja 2025.

Tarkastuslautakunta:

17. Vantti on Vantaan kaupungin omistama yhtiö, joka tuottaa ateria-, puhtaus-, kiinteistö- sekä aula- ja turvapalveluja Vantaan kaupungille. Yhtiö pyrkii toiminnassaan aktiivisesti edistämään valtuuston sille asettamia tavoitteita. Vuodelle 2024 asetetut tavoitteet on pääosin saavutettu. Yhtiön toimintaedellytysten näkökulmasta keskeinen keittiöverkkosuunnitelma tulee jatkossa olemaan osa kaupungin palveluverkkosuunnitelmaa.

Selvitykset tiivistelmäkohtaan 17 sekä johtopäätöksiin s. 122–123

Konsernipalvelut:

Vantin käytössä olevasta keittiökapasiteetin riittävyys on haasteellinen. Pidemmän ajan ratkaisuna laaditaan keittiöverkkosuunnitelma, joka tulee olemaan osana kaupungin palveluverkkosuunnitelmaan. Tällä pyritään pitkällä tähtäimellä varmistamaan riittävä valmistuskeittiökapasiteetti. Siihen saakka, kunnes tulevan keittiöverkkosuunnitelman mukaisia kohteita päästää toteuttamaan, pyritään valmistuskeittiöiden kapasiteettia kasvattamaan rakentamalla aluekeittiöitä niissä uudis- ja korjausrakennuskohteissa, joissa se on mahdollista.

Sitovat tavoitteet

Tarkastuslautakunnan arvioita vuoden 2024 tavoitteiden toteutumisesta

Tavoitekohtaiset sitoviin tavoitteisiin annetut selvitykset.

Tarkastuslautakunta:

Sitova tavoite 2.1 Työttömyys vähenee taloussuunnitelmakaudella 2024–2027 koronaa edeltävälle vuoden 2019 tasolle.

Tarkastuslautakunnan huomio kohdistuu tavoitteen raportointiin. Vuoden 2023 arviointikertomuksessa tarkastuslautakunta toivoi työttömyyttä kuvaaviin mittareihin täydennettävän työttömien prosentuaaliset osuudet lukumäärien rinnalle. Tämä täydennys antaa tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan kokonaisvaltaisemman kuvan työttömyyden kokonaisuudesta. Vuoden 2024 talousarviossa työttömyysmittareita on täydennetty mainituilla prosenttiosuuksilla.

Tavoitteen toteutumista mitataan pitkäaikaistyöttömien, alle 30-vuotiaiden työttömien ja vieraskielisten työttömien määrillä ja osuuksilla. Vuoden 2024 aikana työttömyys lisääntyi kaikissa mainituissa ryhmissä. Vantaan kokonaistyöttömyysaste vuoden 2024 lopussa oli 13,5 prosenttia. Työttömyys on jatkanut kasvuaan myös alkuvuodesta 2025. Tilanne on samansuuntainen myös esimerkiksi Helsingissä ja Espoossa. Pitkäaikaistyöttömyyden kasvu on ollut voimakkainta Vantaalla verrattuna Helsinkiin ja Espooseen. Taustalla vaikuttaa osaltaan vaikea suhdannetilanne. Avointen työpaikkojen määrä Vantaalla on vähentynyt voimakkaasti parin vuoden takaisesta tilanteesta. Tampereella, Turussa ja Oulussa kokonaistyöttömyys on lähtenyt lievään laskuun tammikuussa 2025.

Työllisyys- ja kotoutuminen:

Vuoden 2024 talousarviossa työttömyysmittareita on täydennetty mainituilla prosenttiosuuksilla. Selvityksissä tiivistelmäkohtiin 6 ja 7 tarkemmin työllisyydestä ja kotoutumisesta.

Tarkastuslautakunta:

Sitova tavoite 2.4 Uusi vahvistettu yritysmyyntin ja investointien houkuttelun palvelu on käytössä vuoden loppuun mennessä.

Tarkastuslautakunta on eri mieltä tavoitteen toteutumisesta ja kiinnittää huomiota tavoitteen raportointiin.

Tavoitteeseen liittyy yksi mittari:

- *Sijoittumisen ohjauksen toimintamallin selvitystyö ja kehittämistoimenpiteet toteutettu.*

Vuodelle 2024 asetetun tavoitetason mukaan sijoittumisen ohjauksen toimintamallin tuli olla vakiintunut ja sille on asetettu konkreettiset tavoitteet. Lisäksi sijoittumislidiiden määrän tuli kasvaa 50 prosenttia. Raportoinnin mukaan sijoittumisen ohjauksen toimintamalli on valmis, mutta raportoinnista puuttuu tieto sijoittumislidiiden määrästä. Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan tavoite toteutui osittain.

Elinvoimapalvelut:

Elinvoimapalvelut toteaa, että vuodelle 2024 asetetun tavoitetason mukaisesti sijoittumisen ohjauksen toimintamallin selvitystyö ja kehittämistoimenpiteet toteutettiin vuoden 2024 loppuun mennessä. Tarkastuslautakunta katsoi, että mittarin raportoinnin mukaan tavoite toteutui osittain. Sijoittumisliidien määrän kasvun osalta tavoite ei toteutunut. Elinvoimapalvelut yhtyy tarkastuslautakunnan arvioon tavoitteen osittaisesta toteutumisesta.

Tarkastuslautakunta:***Sitova tavoite 2.5 Tunnistetaan paremmin potentiaaliset kasvuyritykset.***

Tarkastuslautakunta on eri mieltä tavoitteen toteutumisesta ja kiinnittää huomiota tavoitteen raportointiin.

Tavoitteeseen liittyy yksi mittari:

- *Luodaan malli tunnistaa potentiaaliset kasvuyritykset.*

Vuodelle 2024 asetetun tavoitetason mukaan potentiaalisten kasvuyritysten tunnistamisen malli tuli olla luotuna. Raportoinnin mukaan mallin rakentaminen on vasta aloitettu, mutta mallin luomisen valmiusastetta ei ole raportoitu. Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan tavoite toteutui osittain.

Elinvoimapalvelut:

Elinvoimapalveluiden palvelualueen käynnistämisvaihe ja siihen liittyvien toimintojen kehittäminen olivat käynnissä vuoden 2024 aikana. Keväällä ja kesällä 2024 toteutettiin sitovan tavoitteen 2.5 mittarin mukainen uuden asiakkuudenhoitomallin rakentaminen yhteistyössä ulkoisesti hankitun asiantuntijan kanssa. Uusi asiakkuudenhoitomalli valmistui syyskuu 2024. Tämän jälkeen kaupunginjohtajan päätöksellä 1.10.2024 perustettiin elinvoimapalveluiden Asiakkuudet -yksikkö, jonka tehtävänä on järjestää toimivat viestintäkanavat alueen yrityksiin, tuoda palaute yritysten tarpeista kaupungin päätöksentekoon sekä välittää tietoa kaupungin ja sen verkostojen tarjoamista palveluista yrityksille. Lisäksi syksyllä 2024 perustettiin Aviapoliksen alueelle Vantaa Startup Runway -kasvuyhteisötila, jonka tavoitteena on tukea kasvuyrityksiä ja houkutella uusia toimijoita Vantaan startup-yhteisöön. Elinvoimapalvelut alkoi viedä luotua toimintamallia käytäntöön syksyn 2024 aikana mm. seuraavilla toimenpiteillä.

Kasvuyritysten tunnistamiseen ja seurantaan tarvittava kaupunkitasoinen asiakkuudenhallintajärjestelmä (CRM) määriteltiin tulevaa hankintaa varten yhteistyössä Asiakkuudet -yksikön ja tietohallinnon edustajien kanssa syksyn 2024 aikana. Lisäksi markkinavuoropuhelulla selvitettiin paras mahdollinen toimittaja työssä tarvittavan yritys- ja päättäjärekisterin toimittajaksi. Rekisteri sis. päättäjätietojen lisäksi yritysten taloudellista kehitystä kuvaavia tunnuslukuja.

Vantaalla toimivat yritykset segmentoitiin henkilöstön kokoluokan mukaan sekä määriteltiin Asiakkuudet -yksikön muodostettavien tiimien sekä näihin tiimeihin sijoittuvien jo olemassa olevien sekä palkattavien uusien henkilöiden toimenkuvat seuraavasti; Yritysassiakkaat -tiimin henkilöstö kontakti henkilökohtaisesti väh. 50 henkeä työllistävien henkilöiden ylimmän johdon edustajat, Business Vantaa Verkosto -tiimi vastaa sähköisestä viestinnästä alle 50 henkeä työllistävillä yrityksillä sekä yritystapahtumista ja Yritysneuvonta -tiimi vastaa yrityksen perustamista harkitsevien henkilöiden yritysneuvonnasta. Kasvuyritysten tunnistamiseksi merkittävimpien työllistäjien (n. 350 kpl) henkilökohtainen kontaktointi on välttämätöntä, sillä yrityksen nykyinen henkilöstöluokka ei yksinään määrittele sitä, onko yritys potentiaalinen kasvuyritys. Alle 50 henkeä työllistäviä yrityksiä toimii Vantaalla n. 15.000, joten näiden kontaktointi on mahdollista vain sähköisellä viestinnällä ja yritystapahtumilla, joita järjestetään kuukausittain yhteistyössä mm. Vantaan Yrittäjien Helsingin Seudun Kauppakamarin Vantaan yksikön kanssa.

Edellä kuvattu toimintamalli laadittiin 2024 aikana ja vuonna 2025 toimintaa on vahvistettu. Asiakkuudet-yksiköstä on tavattu henkilökohtaisesti yli 175 vantaalaisen yrityksen johtoa ja käynnistetty avainasiakaspäälliköiden rekrytointi säännöllisen yhteydenpidon varmistamiseksi. Lisäksi on laajennettu uutiskirjeen jakelua, kilpailutettu kaupunkitason CRM-järjestelmä sekä siirretty yritysneuvontapalvelu 1.3.2025 lukien Vantaan Uusyrityskeskuksesta Elinvoimapalveluiden toiminnoksi.

Tarkastuslautakunnan näkemyksestä poiketen elinvoimapalveluiden näkemyksen mukaan sitovalle tavoitteelle 2.5. asetetun mittarin tavoitetaso toteutui täysin vuoden 2024 aikana. Elinvoimapalvelut tunnistaa puutteellisuuden mittarien toteumatilanteen raportoinnissa ja kiinnittää tarkempaa huomiota mittarien täsmälliseen raportointiin jatkossa.

Tarkastuslautakunta:

Sitova tavoite 3.5: Vantaan maine ja vetovoima paranee sekä tunnettuus lisääntyy.

Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota tavoitteen mittareihin sekä toteuman raportointiin.

Tavoitteeseen liittyy kolme mittaria:

- *Mainetutkimus (alueen elinvoima: veto- ja pitovoima, organisaation maine: maine ja luottamus, Vantaan tunnettuus).*
- *Mainetutkimus (maksetun mainonnan tulokset, esimerkiksi sitoutuminen).*
- *Media- ja someseuranta (positiivisten mainintojen määrän ja potentiaalisen tavoitettavuuden parantuminen kymmenellä prosentilla).*

Tavoitteen mittarit ja niiden toteutumisen raportointi eivät kaikilta osin ole kovin selkeitä.

Ensimmäinen mittari sisälsi kaksi osa-aluetta. Ensimmäisen osalta tavoitetasot ja toteumien raportointi ovat yhdenmukaiset, joskin asukkaiden luottamusta koskevaa tulosta ei ole raportoitu.

Mittarin toisen osa-alueen osalta on todettu, ettei sopivaa mittaria ole. Toisen mittarin raportoinnissa todetaan, että asukkaiden ja potentiaalisten asukkaiden mielikuva Vantaasta on muuttunut positiivisemmaksi. Lisäksi on kerrottu markkinoinnin pääkampanjan Vantastic podcast -sarjan kuuntelukerrat ja sijoittuminen Spotifyn podcastsarjassa. Raportoinnista puuttuvat vertailutiedot tai lähtötaso, jonka perusteella mittarin toteumaa olisi mahdollista arvioida. Kolmannen mittarin osalta raportoinnissa todetaan, että positiivinen medianäkyvyys on laskenut.

Tarkastuslautakunta toteaa, että maineen ja vetovoiman mittaaminen on vaikeaa. Nykyisten mittareiden ja niiden raportoinnin perusteella on hankalaa arvioida tavoitteen toteutumista. Vuoden 2025 talousarviossa tavoitetta ja mittarointia on selkeytetty.

Viestintä:

Sitovan tavoitteen 3.5 mittarit olivat varsin yksityiskohtaiset ja myös osittain epäselvät. Tavoitteen mittarointia on sittemmin selkeytetty. Tässä tarkennuksia mittareihin ja toteutuman raportointiin.

1. Mainetutkimus

Mittarina käytetyn T-median tekemässä kaupunkien vetovoima & pitovoima -tutkimuksessa tutkitaan kaupunkien mainetta, luottamusta, vetovoimaa ja pitovoimaa. Asukkaiden osalta tutkimuksessa selvitetään ainoastaan pitovoimaa ja muita tutkimuksen osa-alueita mitataan potentiaalisten asukkaiden osalta.

Maksetun mainonnan sitoutumisen osalta vuoden 2024 tulokset olivat 1 936 043 kpl (2023 vertailuluku 800 240 kpl) eli sitoutuminen kaupungin tekemään maksettuun mainontaan on yli tuplaantunut. Sitoutumisen mittaamiseen lasketaan Metan (Facebook & Instagram) alustan sitoutumisen mittarit: jakaminen, kommentointi, tykkääminen/reagointi & tallentaminen.

2. Vantastic-podcastin vertailutiedot

Vuonna 2023 kuuntelu-/katselukerrat Spotify + Youtube 7 470 kertaa

Vuonna 2024 kuuntelu-/katselukerrat Spotify + Youtube 75 417 kertaa

Vuonna 2023 Vantaan kaupunkimarkkinoinnin pääkampanja Vantastic-podcastista julkaistiin ensimmäinen kausi ja vuonna 2024 tehtiin kaksi kautta. Tämä selittää osaltaan merkittävää kasvua kuuntelu- ja katselukerroissa. Mainonnan yhteydessä tehtiin pikakyselyitä sekä seurattiin kommentointia sosiaalisessa mediassa. Käytössä oli myös mainonnan mittarit (sitoutuminen: jakaminen, kommentointi, tykkääminen/reagointi & tallentaminen).

3. Positiivinen medianäkyvyys

Vantaan medianäkyvyyden sävytyks on tehty otoksen perusteella vuosineljänneksittäin. Otokseen on sisällytetty 200 eniten tavoittanutta ja 200 eniten vuosineljänneksellä reaktioita kerännyttä uutisartikkeliä, joissa Vantaa on mainittu otsikossa.

Vuoden 2023 positiiviset media-artikkelit vuosineljänneksittäin:

Q1 37 kpl

Q2 85 kpl

Q3 37 kpl

Q4 13 kpl

Vuoden 2024 positiiviset media-artikkelit vuosineljänneksittäin:

Q1 27 kpl

Q2 13 kpl

Q3 21 kpl

Q4 38 kpl

Vuonna 2024 Vantaan kaupungin medianäkyvyydessä korostuivat negatiiviset rikos- ja turvallisuusaiheiset uutiset. Lisäksi Viertolan kouluampuminen vaikutti medianäkyvyyteen merkittävästi, erityisesti toisella vuosineljänneksellä.

Tarkastuslautakunta:

Sitova tavoite 4.2 Vantaalaisten fyysinen aktiivisuus lisääntyy.

Tavoitteeseen liittyy kaksi mittaria:

- Työikäisten, ikääntyneiden sekä liikunta- ja toimintaesteisten liikunta-aktiivisuus. Valmisteilla olevan soveltavan liikunnan strateginen suunnitelma ja sen mittarit.
- Fyysisen aktiivisuuden lisääminen kaikissa ikäryhmissä. 1. Mittaristona voidaan hyödyntää liikkumisohjelmassa käyttöönotettavia mittareita. 2. Ikäryhmittäin: Lapset, nuoret: Move!-mittaukset; työikäiset, ikääntyneet: TerveSuomi-hyvinvointialueen data.

Sitovaan tavoitteeseen liittyvät kaksi mittaria ovat yksiselitteisiä. Raportoinnin mukaan ensimmäisen mittarin mukaista vertailutietoa ei ole saatavissa eikä kaupungilla ole käytössä TerveSuomi-tutkimuksen kaupunkikohtaisia tuloksia. Mittarin ensimmäisen osan toteutumista ei näin ollen voida arvioida. Toisen mittarin raportoinnin mukaan tavoitetaso saavutettiin osittain. Mittaroinnin ymmärrettävyyttä häiritsee se, että työikäiset ja ikääntyneet ovat kahdessa eri mittarissa TerveSuomi-tutkimuksen tuloksilla, ainoana erona on se, että ensimmäisessä mittarissa ovat mukana liikunta- ja toimintaesteiset. Ongelmana on myös se, että kaupunkikohtaisia tutkimustuloksia ei ole saatavilla. Ensimmäisen mittarin toteutumista ei voida arvioida. Toinen mittari toteutui osittain, toiselta osin mittarin toteutumista ei voida arvioida. Tarkastuslautakunta katsoo, että kokonaisuutena tavoitteen toteutumista ei voida arvioida.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala:

Terve Suomi -tutkimuksesta on ollut käytössä hyvinvointialueetasoiset tutkimustulokset. Tulosten mittaamisen helpottamiseksi kevään 2025 uusia Terve Suomi -tuloksia varten varattiin määrärahat kuntakohtaisten tulosten saamiseksi. (Joita kuitenkin ei lopulta saatu THL:n resurssipulan vuoksi.)

Soveltavan liikunnan kehittämissuunnitelma on valmistunut keväällä 2025. Siinä on esitetty 22 tavoitteeseen liittyvät toimenpiteet ja niiden toteutumisen arvioimiseksi mittarit. Mittarit kuvaavat kuitenkin lähinnä asetettujen tavoitteiden toimenpiteiden toteutumista, eivätkä varsinaisesti suoraan fyysisen aktiivisuuden muutoksia.

Move!-mittausten tuloksien avulla saadaan kattava kuva vantaalaisten 5. ja 8. luokkalaisten fyysisestä toimintakyvystä. Mittaukset toteutetaan kouluissa koulupäivän aikana, jolloin tulokset kattavat kohderyhmän poikkeuksellisen hyvin. Mittarin osalta on kuitenkin huomioitava, että se mittaa fyysistä toimintakykyä; ei fyysistä aktiivisuutta.

Vantaan liikkumishjelma on käynnistynyt vuonna 2024 ja se pitää sisällään 33 tavoitetta toimenpiteineen ja niihin liittyvine mittareineen. Liikkumishjelman alkuvaiheen mittarit ovat valtaosin prosessi-indikaattoreita eli ne mittaavat fyysisen aktiivisuuden edistämiseksi suunniteltujen toimenpiteiden toteutumista kaupunkiorganisaatiossa.

Tarkastuslautakunta:

Sitova tavoite 5.1 Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa on sujuvaa, molemmat organisaatiot toteuttavat yhteisiä tavoitteita ja strategisia linjauksia.

Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota asetettuun tavoitetasoon ja sen seurantaan.

Tavoitteeseen liittyy yksi mittari:

- *Yhdyspintas suunnitelmien ja -sopimusten sekä yhteisten tavoitteiden ja strategisten linjausten toteutumisen seuranta.*

Tavoitetasona oli, että kaikkien yhdyspintas suunnitelmien ja -sopimusten toteutumista on seurattu ja kaikki mahdolliset ongelmakohdat on käsitelty johdon foorumeilla sekä kaikkia yhteisiä tavoitteita ja strategisia linjauksia on käsitelty johdon foorumeilla. Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan tavoitetaso on haastava, ja on ollut toistaiseksi vaikea saavuttaa. Yhdyspintoja ja niiden toimivuutta tulee seurata jatkuvasti sekä ylläpitää ajantasaista tilannekuvaa. Tärkeitä näkökulmia seurannassa ovat, onko mahdolliset ongelmakohdat tunnistettu ja miten ne on ratkaistu.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala:

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa, että Vantaan kasvatuksen ja oppimisen, Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen lasten, nuorten ja perheiden palveluiden toimialan sekä Keravan lasten ja nuorten toimialan johtoryhmien yhteisissä tapaamisissa on sovittu yhteisistä rakenteista sekä yhteisestä strategisesta tavoitteesta tulevalle strategiakaudelle. Yhdyspintas suunnitelmia, -sopimuksia ja -rakenteita on kartoitettu yhteistyössä. Lakisääteiset rakenteet ovat toiminnassa ja lakisääteiset sopimukset on tehty. Opiskeluhoitosuunnitelmat on päivitetty vastaamaan mm. tuen lakimuutosta ja päivitetty suunnitelmat on otettu käyttöön 1.8.2025. Päivä- ja lomatoiminnan sopimus on allekirjoitettu. Yhteistyötä neuvolapalveluiden kanssa ollaan kehittämässä. Yhteinen rakenteiden kehittäminen jatkuu edelleen yhteistyössä VAKE:n kanssa, jotta rakenteet vastaavat VAKE:n organisaatiomuutosta sekä Vantaan ja VAKE:n tulevien strategioiden vaatimuksia.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala:

Yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa tehdään kaikilla toimialoilla, ja kukin toimiala huolehtii itse omaan substanssiinsa kuuluvista yhdyspintas suunnitelmista, -sopimuksista ja tavoitteista sekä niiden toteutumisen seurannasta. Yhteistyön toimivuutta tarkastellaan parhaiten kyseisessä palvelussa. Yhteistyön ongelmakohtia on käsitelty lakisääteisissä hyte-neuvotteluissa, ylimmän johdon tapaamisissa sekä toimialojen omissa neuvotteluissa. Yhteistyön ongelmakohdissa johdon foorumeille priorisoidaan keskeisimmät ratkaistavat pulmat – kaikkia ongelmakohtia sinne ei ole mahdollista viedä eikä se ole tarkoituksenmukaistakaan.

Yhteistyön ja yhdyspintojen toimivuutta seurataan jatkuvasti ja näin tehdään jatkossakin. Jatkossa hyte-neuvotteluiden ja ylimmän johdon tapaamisten yhteiskoordinaatiota tiivistetään, ja tavoitteena on saada enemmän yhteistyöongelmien ratkaisua ylimmän johdon tapaamisten asialistalle.

Kaupunkiympäristön toimiala:

Sitova tavoite 5.1 on kaikkia toimialoja koskeva tavoite. Kaupunkiympäristön toimialalla hankeyhteistyötä tehdään laaja-alaisesti ja vakiintuneella toimintamallilla. Käytössä on Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen VAKE:n kaikki toimialat kattava maankäytön ja kiinteistöjen hankeyhteistyömalli. Hankeyhteistyöryhmässä ovat mukana VAKE:n kaikki toimialajohtajat ja tilakeskuspäällikkö, ja kaupungin puolelta mukana ovat kaupunkiympäristön toimialalta kiinteistöjohtaja, kiinteistöhallinta ja asuminen -yksikön edustajia sekä asemakaavapäällikkö, ja lisäksi mukana on konsernijohdon ja elinvoiman toimialalta konsernipalvelujohtaja.

Lisäksi kaupungin sisäinen hankevalmistelun ohjausryhmä, HVA-ohjausryhmä, käy säännöllisesti läpi yhteistyöasioita kaupungin näkökulmasta. Se esimerkiksi seuraa sopimustilannetta ja etsii keinoja ongelmakohtien ratkaisemiseksi. HVA-ohjausryhmään kuuluvat muun muassa kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja, kiinteistöjohtaja sekä konsernijohdon ja elinvoiman toimialan konsernipalvelujohtaja.

Yksityisten sote-hankkeiden prosessia on tarve päivittää VAKE:n asiantuntijaroolin selkeyttämiseksi. Tästä keskustellaan muun muassa toimialan sisällä suunnittelun ja toteutuksen koordinointi - kokouksessa syyskuussa 2025. Muutoin yhteistyö on viime vuodesta parantunut ainakin kaavoitustarpeiden osalta.

Hyvinvointialueen kiinteistö- ja asemakaavoitustarpeita palvelevat yhteistyöryhmät ovat seuraavat:

Vantaan kaupungin ja VAKEHYVAN kiinteistöjen ja maankäytön hankeyhteistyön työryhmät

1. VAKEHYVAN ja Vantaan kaupungin hankeyhteistyöryhmä

- Palveluverkkosuunnittelun ja hankkeiden yhteensovittaminen
- VAKEHYVA:n eri palveluiden tilatarpeet tulevaisuudessa
- Väestökehitys ja asuntorakentaminen Vantaalla
- Suuremmat tilamuutoshankkeet
- Toimeksiantot valmisteluryhmille
- Kokoukset vähintään kaksi kertaa vuodessa
- Jäsenet:
 - Vantaa: kiinteistöjohtaja (pj), kiinteistökehityspäällikkö (vpj), toimitilapäällikkö, asemakaavapäällikkö, vuokrauspäällikkö, asumisen erityisasiantuntija (siht.), erityisasiantuntija (kaupunkitasoinen palveluverkkosuunnittelija)
 - VAKEHYVA: kuusi toimialajohtajaa (konsernipalvelut, vanhusten palvelut, terveydenhuolto, pelastuslaitos, aikuissosiaalityö ja vammaispalvelut sekä lasten, nuorten ja perheiden palvelut), tilakeskuspäällikkö

VAKEHYVAN ja Vantaan kaupungin ylimmän johdon yhteistyöryhmä

Teemakohtaiset ryhmät

Organisoituvat poikkeuksellisesti

Teemoina esimerkiksi:

- Asunnottomuuden vähentäminen ja poistaminen
- Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen ja ongelmien ennaltaehkäisy
- Ikäystävällinen asuminen
- Asumisneuvonta

2. Uudishankkeet-valmisteluryhmä

- Uusille hankkeille sijaintien valmistelu
- Kaavoitushankkeiden valmistelu
- Tontinluovutuksen ja tonttikilpailujen valmistelu
- Kokoukset vähintään kaksi kertaa vuodessa
- Jäsenet:
 - Vantaa: asemakaavapäällikkö (pj), asumisen erityisasiantuntija (siht.) ja tarvittaessa osallistuu aluearkkitehteja tai muita asiantuntijoita
 - VAKEHYVA: tilakeskuspäällikkö, hankekehitysasiantuntija

3. Toimitilat-valmisteluryhmä

- Kaupungin omistamien tilojen vuokrasopimuksiin liittyvät asiat
- Kaupungin omistamien tilojen remonti- ja muutostarpeet
- Kaupungin sote-kiinteistöjen myynti, aikataulu ja vaikutus VAKEHYVA:aan
- Kokoukset vähintään kaksi kertaa vuodessa
- Jäsenet:
 - Vantaa: toimitilapäällikkö (pj), vuokrauspäällikkö, alueisännöitsijä (siht.)
 - VAKEHYVA: tilakeskuspäällikkö, kaksi alueisännöitsijää, tekninen päällikkö, vuokrauspäällikkö

Talous ja strategia:

Johtoryhmät ja poliittinen johto ovat kokoontuneet yhteistyösopimuksen mukaisesti. Substanssin tasolla yhteistyörakenteet toimivat aktiivisesti. Sopimuksen mukainen systemaattinen ylimmän johdon yhteistyö mahdollistaa tarkastuslautakunnan suositteleman yhdyspintayhteistyön sujumisen

jatkuvan seurannan sekä mahdollisten ongelmakohtien läpikäynnin ja yhteisten ratkaisukeinojen hakemisen.

Tarkastuslautakunta:

Sitova tavoite 6.1 Kaikkien perusopetuksen oppilaiden luku- ja matemaattiset taidot paranevat.

Tavoitteeseen liittyy kaksi mittaria:

- Lukuseula-testi (2. luokka ja 7. luokka).
- Fun-matemaattisen osaamisen testi (3. luokka ja 7. luokka).

Sitovaan tavoitteeseen liittyvät mittarit ovat yksiselitteisiä. Raportoinnin mukaan ensimmäisen mittarin mukaiset lukuseula-testin tulokset ovat huonontuneet sekä suomi äidinkielenä että toisena kielenä 2. luokan oppilaiden osalta. Lukuseula- testin tulokset olivat parantuneet 7. luokan oppilaiden kohdalla. Ensimmäisen mittarin osalta tavoite saavutettiin osittain. Toisen mittarin osalta raportoinnissa todetaan, ettei Fun-arviointeja toteutettu vuonna 2024. Toisen mittarin mukaista matemaattistenosaamisen kehitystä ei voinut arvioida puuttuneiden mittausten vuoksi. Koska ensimmäisen mittarin mukainen tavoite toteutui osittain ja toisen mittarin toteutumista ei voida arvioida, kokonaistavoite ei toteutunut lainkaan.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala:

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa, että lukutaitoa riittävän kattavasti kuvaavaa mittaria on vaikea löytää tarjolla olevista mahdollisuuksista. Syksystä 2026 alkaen strategiakauden loppuun saakka lukutaidon arviointiin tullaan käyttämään KARVIN (koulutuksen arviointikeskus) kansallisia lukutaidon arviointiin kehitettyjä testauksia. Tämä tukee paremmin arviota opetussuunnitelman mukaisten tavoitteiden toteutumisesta lukutaidon osalta sekä tuloksia voidaan verrata kansalliseen aineistoon.

Vantaan kaupungilla ei ollut aiemmista sopimuksista poiketen mahdollisuutta käyttää matematiikan FUNA-testiä lukuvuonna 24–25 eikä näin ollen voida vertailla tuloksia aiempaan testaukseen. Syksystä 2025 alkaen käytämme myös Karvin testejä matemaattisen osaamisen mittaamiseen. Yleisesti voidaan todeta lukutaidon oppimisen haasteiden lisääntyvän vieraskielisten oppilaiden myötä. Edelleenkin vieraskielisten lasten joukossa on kantaväestöä enemmän lapsia, jotka eivät osallistu varhaiskasvatukseen. Oppilaiden kielellinen osaaminen koulun alkaessa on aiempaa heikompaa, mikä näkyy 2. vuosiluokan Lukuseula-testauksissa. Koska 7. luokan testauksissa näkyi myönteisiä tuloksia, voidaan kuitenkin todeta, että lukemaan opettamisen vaikuttavuus näkyy lukutaidon vahvistumisena yläkoulun alkaessa.

Tarkastuslautakunta:

Sitova tavoite 7.2 Monikielisten oppijoiden oppimisvalmiuksien ja suomen kielen (ruotsin kielen) osaamisen parantaminen varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle.

Tarkastuslautakunnan huomio kohdistuu tavoitteen mittariin.

Tavoitteeseen liittyy yksi mittari:

- Monikielisten oppijoiden oppimisen kehittämisohjelma.

Vuodelle 2024 tavoitetasoksi oli asetettu muun muassa, että monikielisten lasten osallistumisaste varhaiskasvatuksen eri palveluissa kasvaa. Raportoinnissa on kuvattu varhaiskasvatus- ja esiopetusikäisten lasten osallistumisasteita, mutta lähtötaso ja siten vertailukohta puuttuvat. Koska kyse on uudesta tavoitteesta, voi olla, että jatkossa vertailukohta ja lähtötaso muodostuvat nyt raportoiduista tuloksista. Vertailukohteen tai lähtötason ilmoittaminen on tärkeää, jotta kehityssuuntaa on mahdollista arvioida. Jatkossa on tärkeää kehittää mittari, jolla osaamisen kehittämistä seurataan.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala:

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa, että mittarista puuttuu lähtötaso asiakastietojärjestelmän vaihtumisen vuoksi. Nykyisin tieto on hyvin saatavissa ja sitä voidaan jatkossa seurata vuosittain.

Tarkastuslautakunta:

Sitova tavoite 9.1 Lasten ja nuorten sosiaaliset ja tunnetaidot paranevat ja kiusaaminen vähenee. Opiskelijoiden hyvinvointi paranee yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa.

Tarkastuslautakunta on huolissaan kehityssuunnasta.

Tavoitteeseen liittyy yksi mittari:

- *School Day ja kouluterveyskysely: Kiusaamista kokeneiden määrä.*

Vuodelle 2024 tavoitetasoksi oli asetettu muun muassa, että kiusaamista viikoittain kokeneiden määrä vähenee. Raportoinnissa käytettävissä olevan vuoden 2023 kouluterveyskyselyn tulosten mukaan kiusaamista viikoittain kokeneiden määrä oli kasvanut kaikilla vertailussa olevilla luokka-asteilla niin perusopetuksessa kuin lukio- ja ammatillisessa koulutuksessa. School Day -palvelun syksyn 2024 tuloksissa kiusaaminen oli hieman lisääntynyt syksyn 2023 tuloksiin verrattuna. Kiusaamiseen puuttumisen koettiin kuitenkin hieman parantuneen syksyn 2023 tuloksiin verrattuna. Tarkastuslautakunta toteaa, että kiusaamiskokemusten lisääntyminen on huolestuttava kehityskulku.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala:

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa, että kiusaamisen vastaisessa työssä on toteutettu seuraavia toimenpiteitä: Kiusaamisen ehkäisy ja puuttumisen toimenpideohjelma on otettu käyttöön 1.8.2022 kaikilla palvelualueilla. Keväällä 2024 on systemaattisesti tuettu toimenpideohjelman käyttöönotossa niitä kouluja, joissa kouluterveyskyselyn tulokset kiusaamisen osalta ovat Vantaan keskiarvoja heikompia. Kiusaamiseen puuttumisen erityisasiantuntija on aloittanut keväällä 2023. Erityisasiantuntija konsultoi/tukee kouluja ja päiväkoteja haastavissa/pitkittyneissä kiusaamistapauksissa sekä kouluttaa ja suunnittelee kaupunkitasolla kiusaamisen ehkäisy ja puuttumisen asioissa. Erityisasiantuntija koordinoi tammikuussa 2024 K-0 -koulutettua työntekijöiden verkostoa. K-0 -työparit toimivat tarpeen mukaan/sovitusti perusopetuksen tukena pitkittyneiden kiusaamistapausten selvitysprosessissa yhteistyössä kiusaamiseen puuttumisen erityisasiantuntijan kanssa.

Tämän lisäksi on 3.–9. luokkien oppilailla ja toisella asteella käytössä Someturva-palvelu. Someturva on anonymi palvelu netissä tapahtuvaan kiusaamiseen ja häirintään puuttumiseksi. Tunne- ja vuorovaikutustaitojen opetukseen on 1.8.2023 lähtien tullut pysyvä 0,5 vuosiviikkotunnin lisäys 7.-luokkalaisille suomenkielisessä ja 8.-luokkalaisille ruotsinkielisessä perusopetuksessa. Sama lisäys on tullut 8.-/7.-luokkalaisille 1.8.2024 lähtien.

SchoolDay-palvelua on hyödynnetty Vantaalla oppilaiden hyvinvoinnin seurantaan kuluneella strategiakaudella erityisesti 4. ja 7. luokilla. Arviointitiedonkeruu on toteutettu suunnitelmallisesti ja sen tuloksia on käsitelty mm. rehtoreiden, opettajien, oppilaiden, kouluvalmentajien sekä opiskeluhuollon asiantuntijoiden kanssa. Kyselyssä on mitattu oppimista, sosiaalisia ja emotionaalisia taitoja, sosiaalisia suhteita sekä hyvinvointia. Tulokset osoittavat myönteisiä vaikutuksia kouluun kiinnittymisessä ja osallisuuden kokemuksissa, mutta myös haasteita, kuten kiusaamisen kokemusten lisääntymistä. Arvioinnin perusteella on tunnistettu kehittämistarpeita muun muassa resurssien riittävyyden, huoltajaviestinnän ja kysymysten selkeyden osalta. SchoolDay-tiedonkeruu on omalta osaltaan tukenut tiedolla johtamista ja opiskeluhuollon kehittämistä Vantaalla.

Tarkastuslautakunta:

Sitova tavoite 18.1 Edistetään päästövähennystoimia hiilineutraalisuuden saavuttamiseksi viimeistään vuonna 2030.

Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota tavoitteen toteutumiseen.

Tavoitteeseen liittyy yksi mittari:

- Kasvihuonekaasut vähenevät. Laskennassa huomioidaan lämmön, sähkön, liikenteen, teollisuuden ja työkoneiden, jätteiden käsittelyn sekä maatalouden päästöt. Seuranta Resurssiviisauden tiekartan kokonaispäästöjen ja hiilibudjetin yhteydessä. Edellisen vuoden päästötieto saadaan kesäkuun alussa.*

Vuodelle 2024 tavoitetasoksi oli asetettu muun muassa kokonaispäästötavoite 609 kilotonnia hiilidioksidiekvivalenttia (CO₂-ekv) eli eri kasvihuonekaasujen yhteismitallistettu ilmastoa lämmittävä vaikutus. Kokonaispäästöjen toteumaa vuoden 2024 osalta ei tilinpäätöshetkellä pystytty vielä raportoimaan, sillä päästötiedot saadaan vasta kesäkuun alussa. Raportoinnissa on hyödynnetty viimeisintä käytössä olevaa tietoa, joka on vuodelta 2023. Sen mukaan kasvihuonekaasupäästöt olivat laskeneet 7,8 prosenttia. Hiilineutraaliustavoitteen toteutumisen osalta kokonaispäästöt eivät vähenny tavoiteltua tahtia.

Kaupunkiympäristön toimiala:

Sitovan tavoitteen 18.1 toteutumisesta vastaa kaupunkiympäristön toimiala. Tarkastuslautakunnan tavoitteeseen kiinnittämä huomio liittyi ajantasaisten vuoden 2024 tilannetta kuvaavien toteuma-arvojen puuttumiseen. Arvojen puuttuminen johtui siitä, että kokonaispäästöjen toteutumaa vuoden 2024 osalta ei tilinpäätöshetkellä pystytty vielä arvioimaan, sillä päästötiedot saatiin vasta kesäkuun alussa.

Tavoitteeseen liittyy yksi mittari:

- Kasvihuonekaasut vähenevät. Laskennassa huomioidaan lämmön, sähkön, liikenteen, teollisuuden ja työkoneiden, jätteiden käsittelyn sekä maatalouden päästöt. Seuranta Resurssiviisauden tiekartan kokonaispäästöjen ja hiilibudjetin yhteydessä. Edellisen vuoden päästötieto saadaan kesäkuun alussa.

Vuodelle 2024 tavoitetasoksi oli asetettu muun muassa kokonaispäästötavoite 609 kilotonnia hiilidioksidiekvivalenttia (CO₂-ekv) eli eri kasvihuonekaasujen yhteismitallistettu ilmastoa lämmittävä vaikutus. Kokonaispäästöjen toteuma vuoden 2024 osalta oli 790 kt. Kasvihuonekaasupäästöt olivat laskeneet 27 prosenttia. Hiilineutraaliustavoitteen toteutumisen osalta kokonaispäästöt eivät vähenny tavoiteltua tahtia. Näin ollen sitova tavoite 18.1 toteutui vain osittain.